

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради

Стецівської гімназії

Від 30.08.22 №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор Стецівської гімназії

Валентина НАУМЕНКО

Освітня програма

**Стецівської гімназії
Ватутінської міської ради
Черкаської області
на 2022-2023 навчальний рік**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання.

Освітня програма розроблена закладом загальної середньої освіти на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін. Педагогічний колектив керується вимогами нормативної бази, що визначає обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки учнів за відповідною освітньою програмою на 2022-2023 н.р.

Структурно освітня програма гімназії є наскрізною, оскільки охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) ступенях навчання.

Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності школи.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та

індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно- ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у Стецівській гімназії єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової та базової середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Постанов Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 №462 та від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової загальної освіти», від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», від 30 вересня 2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» та на підставі типових освітніх програм, затверджених наказами МОН України, від 08.10.2019 №№1272, 1273, від 19.02.2021 №235, від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти».

Крім того:

I ступеня (початкова освіта):

- КОНЦЕПЦІЇ реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України

№87 від 21.02.2018 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020).

– для 1-2 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);

– для 3-4 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273).

II ступеня (базова середня освіта):

5 клас (адаптаційний цикл базової середньої освіти):

- наказу МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

- Державного стандарту базової освіти (класи) постанова КМУ від 30.09.2020 №898;

6, 7, 8, 8, 9 класи:

– наказу МОН України від 20.04.2018 №405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1).

– листа Міністерства освіти і науки України від 06.09.2022 №1/10258-22 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2022 – 2023 навчальному році».

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової

середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2022-2023 навчальний рік становить:

- для учнів 1-х класів школи складає 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів - 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 5-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів - 1155 годин/навчальний рік;
- для учнів 7-х класів - 1172,5 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів - 1207,5 годин/навчальний рік;
- для учнів 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1-х - 4-х класів (додаток 1), для 5-х (додаток 2), 6-9 класів (додаток 3)

Перелік освітніх галузей для 1-2-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

5 клас НУШ

- Мовно-літературна
- Математична

- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізична культура

Перелік освітніх галузей для школи II ступеня

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальний план II ступеня передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Освітня програма не включає освітні послуги, які надає школа за батьківські кошти.

Години варіативної складової розподіляються на:

- на додаткові предмети;
- введення курсів за вибором, факультативів.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Загальні засади

Форма власності: комунальна.

Режим роботи

навчального закладу:

п'ятиденний.

Мова навчання:

українська.

Структура 2022 - 2023 навчального року

Навчальні заняття

організуються за семестровою

системою: I семестр – 1 вересня -

29 грудня 2022 року,

II семестр – 16 січня – 1 червня 2023 року.

Упродовж навчального року для

учнів проводяться канікули: осінні

– 24.10.2022 - 30.10.2022 (початок

занять 31.11.2022)

зимові – 30.12.2022 - 15.01.2023 (початок занять 16.01.2023)

весняні – 27.03.2022 - 01.04.2022 (початок занять 02.04.2023)

Навчальні екскурсії для учнів 1- 4 класів та навчальна практика для учнів 5- 8 класів у 2022 - 2023 навчальному році організуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та згідно рішення педради від 30.08.2022 (протокол №1) проводяться упродовж навчального року.

Початок занять – о 8.30 год.

Тривалість уроків у початковій та основній школах - відповідно до статті 16 закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1-х класах – 35 хвилин,
- у 2-4-х – 40 хвилин,
- у 5-9-х – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великих - тривалістю 20 хвилин (після другого уроку) та 30 хвилин (після третього уроку).

Факультативні заняття проводяться в період основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

У 2022 - 2023 навчальному році у закладі освіти сформовано 9 класів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Мережа класів та контингент учнів

	Клас	Всього учнів	Хлопчиків	Дівчаток
	1	8	2	6
	2	5	2	3
	3	11	8	3
	4	14	5	9
	5	12	3	9
	6	12	7	5
	7	8	4	4
	8	8	3	5
	9	7	3	4
Всього		85	37	48

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти,

і встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня в додатках №1 та №2.

Навчальні плани для здобувачів загальної середньої освіти II

ступеня(базова середня освіта) розроблені на виконання Закону України «Про освіту» та Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 «Про затвердження державного стандарту базової середньої освіти», наказу МОНУ від 20.04.2018 №405.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах II ступеня в додатках №3 та №4.

З урахуванням індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти варіативною частиною передбачено виділити додаткові години на вивчення окремих *предметів інваріантної складової*:

українська мова – по 1 годині у 1, 2, 3,4 класах (4 год.) 0,5 год. у 6 класі, по 1 годині у 8 та 9 класі (2год);

інформатика – по 1 годині у 5,6,7,8 класах (4год).

Навчальне навантаження на учня у всіх класах витримано в межах норми.

Навчальні плани для індивідуальної форми навчання складаються на основі типових навчальних планів. Індивідуальні навчальні програми та індивідуальні навчальні плани для учнів розробляються педагогічними працівниками за участю одного з батьків (законних представників) відповідно до можливостей дитини і з урахуванням витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації.

Відповідно до наказу МОіН України №955 від 10.07.2019 року кількість навчальних годин для організації індивідуальної форми навчання учнів визначається відповідно до кількості предметів інваріантної частини навчального плану за умови виконання вимог Державних стандартів загальної середньої освіти і становить:

- 1-4 класи – 10 годин на тиждень на здобувача освіти;
- 5-9 класи – 14 годин на тиждень на здобувача освіти.

Для індивідуальної форми навчання перелік навчальних предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета в межах тижневого навантаження визначає індивідуальний навчальний план, який затверджується директором гімназії.

Освітній процес у 4, 5 класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до навчального плану гімназії, складеного на основі типових навчальних планів та програм, рекомендованими МОіН для закладів загальної середньої освіти. Відповідно до особливостей інтелектуального розвитку учня може розроблятися індивідуальний навчальний план та індивідуальна навчальна програма (Постанова КМУ № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх

навчальних закладах», Наказ МОН України від 08.06.2018р. №609 "Про затвердження примірнього положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в ЗЗСО та ЗДО»).

Додаток 1
до освітньої програми I ступеня,
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми
початкової освіти НУШ-2,
розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.,
затвердженої Колегією
МОН України від 23.02.2018
(наказ МОН від 08.10.2019 №1272)

**Навчальний план для учнів 1-3 класів
на 2022- 2023 н.р.**

Освітні галузі		Кількість годин на тиждень у класах			
Інваріантна складова		1	2	3	
Мовно - літературна	Українська мова	5	5	5	
	Іноземна мова	2	3	3	
Математична	Математика	3	3	4	
Природнича	Я досліджую світ*	7	8	7	
Соціальна і здоров'язберезувальна					
Громадянська та історична					
Технологічна					
Інформатична	Інформатика			1	
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	
	Образотворче мистецтво	1	1	1	
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	
Усього		20+3	21+3	22+3	
Варіативна складова					
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Українська мова	1	1	1	

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	

- Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, інформативна, громадянська та історична – разом 4.

- Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

- Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор

Валентина НАУМЕНКО

Додаток 2

до освітньої програми I ступеня
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми
Початкової освіти НУШ
розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.,
затвердженої Колегією
МОН України від 23.02.2018
(наказ МОН від 08.10.2019 №1272)

Навчальний план для учнів 4 інклюзивного класу на 2022-2023 навчальний рік

Освітні галузі		Кількість годин на тиждень у класах	
Інваріантна складова		4 клас	Для дітей з ЗПР
Мовно - літературна	Українська мова	5	5
	Іноземна мова	3	3
Математична	Математика	4	4
Природнича	Я досліджую світ*	7	7
Соціальна і здоров'язберезувальна			
Громадянська та історична			
Технологічна			
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Варіативна складова			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Українська мова	1	1

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	одаток 5	26	26

- Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, інформативна, громадянська та історична – разом 4.

- Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

- Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор

Валентина НАУМЕНКО

Додаток 3

до освітньої програми складений

за Типовою освітньою

програмою для 5 - 9 класів

закладів загальної середньої освіти

(наказ МОН України №235 від 19.02.2021)

Навчальний план для учнів 5-го інклюзивного класу на 2022 – 2023 н.р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		5клас	Для дітей з ШПР
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англ. мова)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3

Додаток 4
до освітньої програми складений
за Типовою освітньою
програмою загальноосвітніх
навчальних закладів
II ступеня затвердженими наказом
МОН України від 20.04.2018 № 405. Таблиця 12.

**Навчальний план для учнів 6-9 класів
на 2022-2023 н. р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		6	7	8	9	Разом
	Інваріантна складова					
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2	10
	Українська література	2	2	2	2	8
	Іноземна мова (анг)	3	3	3	3	12
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5	5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	1	1
Естетична культура	Музичне мистецтво	1	1	-	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	2
	Мистецтво	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2	6
	Геометрія	-	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	8
	Географія	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	2	2	3	7
	Хімія	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	5
	Інформатика	1	1	2	2	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		26,5+3	28+3	28,5+3		113+12

Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації.		1,5	1	2	1	5,5
Факультативи		1,5	1	2	1	5,5

	<i>1, Основи інформатики 2, Українська мова</i>	1 0,5	1	1 1	1	5,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		31	32	33	33	129
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28 +3	29+3	30,5 +3	31+3	118+12

Директор

Валентина НАУМЕНКО

Індивідуальний навчальний план
учня 4 класу Стецівської гімназії
Ватутінської міської ради Черкаської області
Полежаки Олега Анатолійовича на 2022-2023 н.р.
індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж) розроблений на основі
Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня НУШ –
2 Шияна Р.Б.
(для дитини з тяжкими порушеннями мовлення)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Клас	
Інваріантна складова		4	
Мови і література	Українська мова	3	
	Іноземна мова	1	
Математика	Математика	2	
Суспільствознавство	Я досліджую світ	1,5	
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	
Технології	Інформатика	0.25	
Мистецтво	Музичне мистецтво	0.25	
Усього:		9	
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	1	
Усього:		10	

Розроблений за участю матері учня відповідно до можливостей дитини і з урахуванням витягу з протоколу засідання психолога - медико - педагогічної консультації

Директор

Валентина НАУМЕНКО

Додаток 6
до освітньої програми

Індивідуальний навчальний план

учениці 6 класу *Богданової Єлизавети Олегівни*

Стецівської гімназії Ватутінської міської ради Черкаської області на 2022-2023
навчальний рік

Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж) розроблений відповідно Типової
освітньої програми закладів загальної середньої освіти

II ступеня затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 405. (для дитини з
інтелектуальними порушеннями)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	1
	Іноземна мова	1,5
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	0,5
Математика	Математика	2
Природознавство	Біологія	1
	Географія	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,25
	Образотворче мистецтво	0,25
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	фізична культура	1
Разом		14
Додаткові години на освітні галузі, індивідуальні консультації		
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		14

Розроблений за участю матері учня відповідно до можливостей дитини і з урахуванням витягу з протоколу засідання психолого - медико - педагогічної консультації

Директор

Валентина НАУМЕНКО

Індивідуальний навчальний план

Стецівської гімназії Ватутінської міської ради Черкаської області
Шинкаренко Поліни Олегівни
на 2022-2023 навчальний рік

розроблений на основі до освітньої програми I ступеня, Типової освітньої програми початкової освіти НУШ-2, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б., затвердженої Колегією МОН України від 23.02.2018 (наказ МОН від 08.10.2019 №1272)

Освітні галузі		Кількість годин на тиждень для дитини з ПР
Інваріантна складова		4
Мовно - літературна	Українська мова	5
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	4
Природнича	Я досліджую світ*	7
Соціальна і здоров'язберезувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна		
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		22+3
Варіативна складова		
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Українська мова	1
Корекційно – розвиткові зняття	Корекція розвитку	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23

Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		28
--	--	----

Розроблений за участю матері учня відповідно до можливостей дитини і з урахуванням витягу з протоколу засідання психолога – педагогічної консультації
 Директор Валентина НАУМЕНКО

Додаток 8
 до освітньої програми II ступеня

Індивідуальний навчальний план

Стецівської гімназії Ватутінської міської ради Черкаської області
 Шинкаренка Дмитра Олеговича
 на 2022-2023 навчальний рік
 розроблений на основі Типовою освітньою програмою для 5 - 9 класів
 закладів загальної середньої освіти
 (наказ МОН України №235 від 19.02.2021)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		5клас	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англ. мова)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 +3	26+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1

Факультатив	Інформатика	1	1
Корекційно-розвиткові зняття	Корекція розвитку	2	2
	Розвиток овлення	2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3

Розроблений за участю матері учня відповідно до можливостей дитини і з урахуванням витягу з протоколу засідання психолога - педагогічної консультації

Директор

Валентина НАУМЕНКО

**5. Перелік програм
для вивчення предметів інваріантної складової робочого навчального
плану у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п		Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф	Кількість годин	
					за програмою	фактично
<i>Початкова школа</i>						
1.	1-А,Б,В	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1272		
2.	2-А,Б,В	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1272		
3.	3-А,Б,В	Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1273		
4.	4-А,Б,В	Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1273		
<i>Базова школа</i>						
1.	5	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авторський колектив Голуб М.Б. Горошкіна	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795	175	175
2.	6	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання	Авторський колектив Таранік – Ткачук К.І.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	122	122
3.	7	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання	Авторський колектив Таранік – Ткачук К.І.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	88	88
4.	8	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання	Авторський колектив Таранік – Ткачук К.В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	70	70
5.	9	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання	Авторський колектив Таранік – Ткачук К.І.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	70	70
6.	5	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т., Пахаренко В	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795	70	70
7.	6-9	Українська література Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Мовчан Р.В., Івасюк О.М., Кавун Л.І.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	70	70
8.	5	Зарубіжна література. Модельна навчальна програма для закладів базової середньої освіти	Авторський колектив О.Ніколенко , О.Ісаєва, Ж.Клименко	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795	70	70

9.	6-9	Зарубіжна література Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Ніколенко О.М., Таранік-Ткачук К.В., Фоміна С.П.	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698	70	70
10.	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795	35	35
11.	6	Історія України. Всесвітня історія. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський Л.Гриневич, В. Арістов,Г. Байкевіч	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	70	70
12.	7	Історія України. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський Л.Гриневич, В. Арістов,Г. Байкевіч	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	35	35
13.	7	Всесвітня історія. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський Л.Гриневич, В. Арістов,Г. Байкевіч	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	35	35
14.	8	Історія України. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський Л.Гриневич, В. Арістов,Г. Байкевіч	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	52	52
15.	8	Всесвітня історія. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Пошетун О.І., Атамась О.В., Мудрий М.М.	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	35	35
16.	9	Історія України. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Пошетун О.І., Атамась О.В., Мудрий М.М.	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	52	52
17.	9	Всесвітня історія. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський Л.Гриневич, В. Арістов,Г. Байкевіч	Наказ МОН України від 03.06.2022 №521	35	35
18.	5	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи»	Автор Істер О.С.	Наказ МОН України від	175	175

		для закладів загальної середньої освіти		12.07.2021 р. №795		
19.	6-9	Математика. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив М. І. Бурда, Ю. І. Мальований	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	70	70
20.	5	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авторський колектив Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795	105	105
21.	6-9	Іноземні мови 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	105	105
22.	5	Модельна навчальна програма «Інформатика 5-6 класи»	Автори Пасічник О.В., Чернікова Л.А.	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795	35	35
23.	6-7	Інформатика. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Пасічник О.В., Чернікова Л.А.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	35	35
24.	8-9	Інформатика. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Пасічник О.В., Чернікова Л.А.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	70	70
25.	5	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори: Масол Л.М., Просіна О.В.	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795	35	35
26.	6-9	Мистецтво. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Автор Кондратова Л.	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804	35/70	35/70
27.	9	Правознавство (практичний курс). Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив Ремех Т., Муза О., Євтушенко Р.	Наказ МОН України від 14.07.2016 №826	35	35
28.	5	Природознавство Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Авторський колектив Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795		
29.	6-9	Біологія. 6-9кл. Навчальна програма для загальноосвітніх		Наказ МОН України	70	70

		навчальних закладів		від 07.06.2017 № 804		
30.	7-8	Фізика. 7-9кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	О. І. Ляшенко, В. Г. Бар'ятар	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	70	70
31.	9	Фізика. 7-9кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	О. І. Ляшенко, В. Г. Бар'ятар	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	105	105
32.	6-8	Географія. 6-9кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Я. Б. Олійник, Р.В.Гладковський, Л. М. Даценко.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	70	70
33.	9	Географія. 6-9кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Я. Б. Олійник, Р.В.Гладковський, Л. М. Даценко.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	52	52
34.	7	Хімія. 7-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Величко Л.П., Дубовик О.А., Бобкова О.С., Баланенко В.В., Пугач С.В., Рогожнікова О.В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	51	51
35.	8-9	Хімія. 7-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Величко Л.П., Дубовик О.А., Бобкова О.С., Баланенко В.В., Пугач С.В., Рогожнікова О.В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	68	68
36.	5	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795	70	70
37.	6	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Укладачі програми: Бойченко Т.С.; Воронцова Т.В.;	Наказ МОН України від 03.08.2012 № 698	35	35

			Москаленко О.Л.; Дерев'янку В.В.; Пономаренк о В.С.; Поліщук Н.М.; Фіцайло С.С.			
38.	7	Основи здоров 'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Укладачі програми: Бойченко Т.С.; Воронцова Т.В.; Москаленко О.Л.; Дерев'янку В.В.; Пономаренк о В.С.; Поліщук Н.М.; Фіцайло С.С.	Наказ МОН України від 03.08.20122 № 698	35	35
39.	8	Основи здоров 'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Укладачі програми: Бойченко Т.С.; Воронцова Т.В.; Москаленко О.Л.; Дерев'янку В.В.; Пономаренк о В.С.; Поліщук Н.М.; Фіцайло С.С.	Наказ МОН України від 03.08.20122 № 698	35	35
40.	9	Основи здоров 'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Укладачі програми: Бойченко Т.С.; Воронцова Т.В.; Москаленко О.Л.; Дерев'янку В.В.; Пономаренк о В.С.; Поліщук Н.М.; Фіцайло С.С.	Наказ МОН України від 03.08.20122 № 698	35	35
41.	5	Модельна навчальна програма «Фізична культура.5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С. Коломоєць Г.А. Боляк А.А.	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795	105	105

			та інші.			
42.	6-9	Фізична культура. Навчальна програма з фізичної культури для 5-9-х класів для загальноосвітніх навчальних закладів	АвторКруцевич Т.Ю.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	105	105
43.	5	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авторський колектив: Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795	70	70
44.	5	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авторський колектив Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795	70	70
45.	6	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	В.К. Сидоренко та інші	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	70	70
46.	7-9	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	В.К. Сидоренко та інші	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	35	35

**Перелік програм
для вивчення предметів варіативної складової робочого навчального
плану у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф	Кількість годин
-------	------	----------------	-------	------------------------	-----------------

					за навчал ьним плано м	факт ично
Початкова школа						
1	1	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОІН України від 08.10.2019р. № 1272	35	35
2	2	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОІН України від 08.10.2019р. № 1272	35	35
3	3	Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОІН України від 08.10.2019р. № 1273	35	35
4	4	Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОІН України від 08.10.2019р. № 1273	35	35
Базова школа						
1	6	Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї	Т.Гнаткович, О. Калинич	Лист ІМЗО від 04.07 2019 № 22.1/12-Г-551	35	35
2	8	Українська фразеологія	О.Глазова, Ю.Кузнецов	МОН України, лист № 1/11-608 від 09.02.2005.	35	35
3	9	Українська лексикографія	М. Степанюк		35	35
4	5-9	Цифрова та медіа грамотність	Н.А. Саражанська, С.Ю.Якуба	ІМЗО від 29.03.2018 №221/12-Г-18 4		

6. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОBOB'ЯЗKOBИX PEЗУЛbTATИB HАBЧАННЯ

Загальні вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (гімназії, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти **за освітніми галузями** конкретизовано в Державних стандартах.

Ключові компетентності

Результати навчання здобувачів освіти повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості

створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно- і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні</p>

		<p>комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p>

		Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмій; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p>

		<p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

1	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
---	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: *організацію навчального середовища* — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальногiмназійні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

*роботу в проєктах;
позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.*

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. <u>Можливі уроки на відкритому повітрі.</u></p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів).</p> <p>Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

7. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання - дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки- семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарт та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно,

враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

8. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульовального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на шкільному сайті у розділі «Навчально-виховна робота/Критерії оцінювання здобувачів освіти».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1 – 4 класів виражається формульовальним оцінюванням на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2022 №1).

Формульовальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо

корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити тематичні діагностувальні роботи. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, повідомляючи учням та їхнім батькам.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному,

районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

В освітній програмі
Стецівської гімназії
Ватутінської міської ради
Черкаської області
на 2022-2023 навчальний рік
пронумеровано, прошнуровано _____ сторінок
Директор _____